

ایڈیٹر و جیولشر عبداللطیف الکریم پرنٹنگ پریس پبلیش باغ کونیدغان شہیک کرسایپورو آفس 302 قحرفلور یونیورسل پبلیکس فیز1 جناح روڈ کونیدغان تالان کرے

13 جولائی 2026ء

بولی نارکھانا اسرٹک اس

دن توراج اسے نا شوندارى کن بیره بولی نا شوندارمٹگ گچ اس مٹک، وے داراست ءک بولی نا چندا نا شوندارى کن والى ءک ءمو بولی نا لوز، نوشت، میڈیم آن ہم ایڑ تر اونا پاروک آک ءمو بولی ءتینائی کیر۔ ودا ءمومت مٹگ کیک، ہر اتم دا اوقا زرگز ران یعنی زندہ، روزگار جوڑ مریک۔ چا ہندار آتا پانگ ءک ءمور شوندارى نا سوب آن گڑ اس بولی بھاز تر ندشون بلنگ اٹى ءموت بولی تا اسر بھلو کچ اس بے شونى وڈم تننگ نا کنڈ آ ہم پنگ اٹى ء۔ دا پٹ وپول نارداٹ غٹ آن زیات جہاندی امریکہ، یورپ و آسٹریلیا کون دینا نا شوندار آڈیہ تینى پانگلو اقلیتی بولی تے دا خلیس گھیر کرینے۔ رائل سوسائٹى شہیک مروک اسر پٹ وپولی رپورٹ اسٹیٹ پانگکس ک مٹروک مروک آ بولی تے پنچنگ نا کوشت نا بجا بایدے شوندار آملک آک مریر۔ پٹ وپول کروک آٹم انا سرک و برطانیہ نا کبیرج یونیورسٹی تون تعلقدار ڈاکٹر تا تسویا مانو نا پانگ ءک ”دنیا نا کبى بولیک بھاز تر ندی اٹ ننادوتیان پنگ اٹى ء، ہرا بھاز گزرتى نا ہیئت اسے“۔ دا پٹ وپول نارداٹ نن دا گڑا نا پد رنء ءخلنگ ءوسن ءک جتا جتا علاقه وڈیہ تینى بولی تا چٹنگ نا اصل سوب آک انت مٹگ کیرہ۔ ڈاکٹر تا تسویا مانو نا پانگ ءک کچ آ دنیائی کم وؤد 25 درسند بولی ہندی اریر، ہر اٹنے مٹروک مٹنگ نا خلیس گھیر کرینے۔ ساڑى پٹ وپول آن ساقمانے کملک اس اگہ معاشى وڑاٹ اخس کة شون ہلیک، ہنداش اوٹى بولی تا کچ کم مرسا کاک۔ یعنی نزور آ بولیک یتینے پنچنگ اٹ بے سبب مریرہ۔ پولکار آک جہاندی امریکہ نا اپرئنا، کون آ بولی نا بابت پارینوک دانا پاروک آتا کچ 125 اسکان سلینے۔ وخت اس ک

تلازم، ننادوب نا ترجمان

.....افضل مراد.....

براہوئى زبان وادب آن تعلقدار شایذ دن ء بندش اس مرو ء، ہرا ”تلازم“ یا چہوئى و تسلسل ء برچا تھ۔ داٹى بناٹى بیرہ اسر پنداس براہوئى بولی کن کس، ودا ءم کنا ترک آ کتاب آتیان بولک آ نوشت آتیان پر نکہ۔ وے اسر نوشت آتیان پر نکہ۔ وے اسر اومیت اس کس ک سا ف اٹنے کئے رازق نا کوشت آتا سرسہى کن است کتکہ۔ منہ وخت تدیک آن پد اى خنات ک ء اسر پند اس ہرا براہوئى بولی کن پن کروک کس، اوڑا ورناتا منہ غزل شہیک مٹنگ نا بنامس۔ و منہ وخت اٹى ارٹیکو پدے غا ہم براہوئى نوشت آتا خننگ نا بناس۔ وادسہ رازق نا جوش بیل اتالا کس، کداو بھاز خوش خننگ ک۔ وادنا مومن آہرا وڑا نا کساس آک کنڈا سراء واکف غلط موسر۔ ورناد بزرگ شاعر وادیب آک ”تلازم“ نا کنڈ آچکنا کسار۔ و اوقا نوشت آک ”تلازم“ نازیب جوڑ مرسا سرہ۔ ”تلازم“ دن چا براہوئى زبان نا خوالوک و نوشتوک آتیکن اسر پڑ اس جوڑ کریس۔ و ءمو ادیب آک ہرا قلم بھلو وخت اسے آن بیرہ کتآب آتا شہیکارى آ بس کریبر، سخافى پڑا مومنى بسر۔ داقتنى خاص وڑاٹ اى وحید زہیر نا ہیئت ء کیوہ، ہرا ”تلازم“ آخبار پبندى اسیت کالم نوشیہ لنگ نا بئا ء کرے، و ائم اگا ہیئت وادے ک وحید زہیر براہوئى زبان نا ءمو اولیکو کالم نگار جوڑ مس، ہرا تینا کالم آتے کتآبی دروژم ترس۔ رازق بنائى دے تینى گچن ء افسانہ ہم نوشتہ کریک، اى اونا افسانہ غاٹے خوانا ء، اوقا جاق ء بلمک ء شیف بڑى کربہ اٹ تا ء، وے رازق ”تلازم“ نا معاملہ قائل با اختیار منے، اونا پالیسی وخت اس ہم نیام تنقٹ ء۔ اسر خوالوک بش اسے نا ہم بناس۔ اى اودے منہ

شہیک مروک آ مواد آک

کتآبی دروژم اٹ مونی بسر۔ دا رداٹ وحید زہیر نا کالم آتا

چانداری تون مونی بروک آ نوشت آتیا کئے اختلاف ضرور منے۔ وای دا ہیئت ءواروار پارینٹ ک ادب آفاقى انسانى وون چا ہر خوالداٹ مواد ہرا ک ”تلازم“ اٹ شہیک مرسا ہنار، پد آن اوفتے کتآبی دروژم نصیب مس۔ و دا متین ء اٹنے ک کزہ ہندی وچانداری نا گلابى اٹ اسر بھاز بھلو سرسہى کس اس۔ دا اخبار ورسالہ غاٹا حال نامون آٹے۔ ”تلازم“ ایوتینا پانزدہیک سال دے ء ء درج کنگ خواوہ۔ تلاز اٹى شہیک اؤتنگ اٹى ء۔ دانا دا چا خزودہ سال انا سفر ء اى سرسب گوندوہ۔ منے ”تلازم“ ”آز موندہ“ ء، ہرا اول ”تلازم“ نا پند نا کک اٹ جواں ء شاعر رینگانے، تازہ فکر انا خوبہ ورناک مونی بسو۔ براہوئى زبان تون ہر نوک آ ادیب و شاعر و دانشورا ک تینا علمى ادبى ہیرات بولے ء اسر پوسکن ء دروژم اس ترپینے۔ شہیک مروک آہر سٹ آ نوشت آک ”تلازم“ آن اومیت کنگ مریک کدا ءم ”تلازم“ آن بلنگ نوہ۔ ودا کتآب تا تینا خوالوک آتے اسر ہند ء نمدارہ شہیکارى ہم ”تلازم“ نا شخ اٹى لہنے۔ اس نشان ایک، ہراڑان ادیب، شاعر ”تلازم“ نیازى نوشتوک آتا ہم جواں و دانشورا کن بیدس لس خوالوک آڑکن است بڑزانى ء کرے۔ ودارداٹ حمیرا ہم تربیت نا سوب جوڑ مرے۔ دا صدف و نیلم مولن نا افسانہ غاٹا کتآب چا خزودہ سال اٹى ”تلازم“ انت انت آتینى گیشوى افسانہ غاک اول کرینے ء تخمین اٹ دا فتنے اسر نوشت ”تلازم“ اٹى شہیک مسر۔ و پد آن دافتنے اٹ کچ کنگ مٹگ کپک۔ اخبار و رسالہ، یا کتآب آتا شہیکارى اسقوم کبئى نظم و بشرى نوشت آک ہم ”تلازم“ اسے نا کابو وکبى چاکہ غا تیندش آتا اٹ شہیک مرسا ہناوہ۔ براہوئى ادبى سرسہى نا سوب جوڑ مر یوہ۔ تخمین اٹ دابندش ءے اى قوم اسے آتور داس آتینى ہم ”تلازم“ اٹى شہیک مروک پانگ مٹک، البتہ ”تلازم“ ہم اسر نوشت آتیان فائدہ ہر فنگانے۔ ہندن ء ادارہ اس جوڑ مس، ہرا بناو تداکان بیدس گدر بیگوک آ ”تلازم“ نا پند کتآب آتیان اقتباس ہلساتینا پدے ہر غا تینا قیوم بیدار نا سفر نامہ ”ایران نا کرے، وے مونی ہما ”تلازم“ اٹى ”بیل“ و ”سفر حرم“ ہم شہیک منسو۔

فٹ روزہ ”تلازم“ براہوائى زبان و ادب کن تینا بے مٹ آ جہد وکوشٹ ہندن خدمت آتو ن اوار تینا ہستیکو سال اٹ گام تنکک ء۔ ”تلازم“ اونا ایڈیٹر عبدالرازق ابابکى ہندن اونا کل اشاف ء براہوئى زبان وادب کن بے مٹ آ خدمت آتینا شانزدہیکو سال اٹ گام تنکک آمارک بادچش کرسا دو تخمین ایقنہ وادنا لکھ رتا ء کینہ۔

اٹنے ک گدر بیگوک آوزودہ سال اٹ ہرا مشکل حالت آتینى، ہرامالى مشکل آتینى، اوتینا ہمین آ بولی براہوائى زبان وادب کن تینا خدمت آتے ہر چا تھانے، واپے مٹ ء۔ اییو دا گمر نا ہیئت اسے ک ہفت روزہ ”تلازم“ کل مشکل آتیان پد ہم بلا ناغہ شہیک مرسا تینا شانزدہیکو سال اٹ گام تنکک ء۔ ”تلازم“ تو کھوتى کک مٹگ کیک اف آن حساب مرے، وے والیڈیٹر صاحب نا تینا ہمین آک مئى بولی براہوائى زبان وادب تون ہمر ء ک اوکل خوارى تے خن تینا تخشا تینا بولی نارکھ اٹ تینا گچ ء تصنیف ہندن تینا خدمت آتے ہر چا تنکک ء۔ داکان بیدس ”تلازم“ راج انا ورناتا ء، نا شاعر وادیب قلم کار آتے اسر پلیٹ فارم اس تنے۔ ہرانا کک اٹ اییو نا ورناک تینا چندا نا ہمین آ بولی ئى تحقیق و تحقیق نا کنڈ آ پنگ ء۔ اواسر جتا ءگپ اسے ک داسکان نا تحقیق کچ اٹى ء، و تحقیق نا آب ہم سوچ چست مٹگ کیک۔ وے دا ہم اسر بھاز بھلو کپ اسے کورناتے تینا زبان اٹ تینا اظہار کن پرشت میڈیا نا دروژم اٹى اسر بھاز بھلو ادارہ (institute) اس ”تلازم“ نا وڑ ء اٹنے ک داسکان نا بولی نا چندا نا اسر

تلازم لکھ ستا

.....نسیم بلوچ.....

جٹا ءرم الخط اس اف۔ وجامعت آتا نصاب اٹ شاغوک آ حرف آتینى ہیرہ ”ٹل“ انا وکى کننگانے، ہراجائى براہوائى نا تینا چندا نا توار اسے۔ وڑاے ویل دا ودى مریک ک استاد تینٹ پیہ مٹک ک دا توار امر پیش ٹمک، اٹنے ک بھاز آچاکہ غا تینى استاد آتائى بولی براہوائى اف۔ ارٹیکو داکہ ہرا کتآب آک دا شیف انا ارا جماعت کن جوڑ کننگانو، اوقا آب اخس ء، دابابت مہالو ہم ”تلازم“ اٹ اسر نوشتا ک اس شہیک مس، ہرائى اونا کل ردیک آتے پاش کننگاس، اگہ نصاب دا وڑ مرے تو چناتینا کئى بولی ء بڑاست آن دیک ک اودے بدر ء وڑاے ئى بولی ء خواقتک اگ ء۔

براہوائى بولی کن نا شاعر، ادیب و قلم کار نا تحقیق و تحقیق، وادبى تنظیم آتا خدمت آک تینا چاکہ غا، وے براہوائى ء تینا چندا نا رسم الخط اس مفتک نا سوب آن زبان دا وخت آ دینا نا ہمزبان تا مہون اٹ اوار ءک ہراقا Existence گزرتى تا گواجى ء، ونن ءمو بولی تا چراٹ سلوک اُن ہرا زبان تا زى آ عملی وڑ اٹ کاریم ہننے۔

گڑاس وخت مست ننادبى تنظیم آتا سنگت آک یا ادب تون خوکی تعلقدارى اس ختوک آ سنگت آک ہندا گڑا نا زى آ کاریم کرساروسن رسم الخط ء درتقى راسخى کنگ نا کوشت کریر۔ پدا زوت اوتینا دا کاریم ء الار۔ مٹگ کیک رومن رسم الخط ء بلوچستان اٹى پزیرائى رستیکو، یا کداو بابت غلیل جبران، سعادت حسن منٹو، حکیم ابوالحسن فردوى وایلو قاپک بلنگ مریرہ۔ ہرا فتنے نن ”تلازم“ نا پندے غا تینا قلم ناملاى ء کشفنگ ناوار رینگا۔ دا ”تلازم“ اسر ہندن ء پلیٹ فارم اس تدوک آچا خزودہ سال اٹى ”تلازم“ اخر درنوشتوک ودى کرینے، دانا اندازہ دا ہیئت آن کنگ مریک، کہرا ادیب و شاعر آتا نوشت آک شہیک مسنوء، اوقا فوٹونا فولڈرائى رازق نا پانگ نا رداٹ کم از کم 700 نا کچ فائل اریر، وداڑان جوائى اٹ اندازہ لنگ مریک ک ”تلازم“ داپچکا وخت اٹى اگہ پنچ سُد آن زیات نوشتوک ودى کرینے تو دانا خوالوک آتا کچ اخس مرو ء۔ تخمین اٹ داسر بھاز بھلو کچ اسے ء وکبى پنک اریر، کہرا فتنے ”تلازم“ درتقى راسخى کرپینے۔ دا تنخو ء۔

روشنائى

.....سیف وطن دوست.....

ہندن تہار ءنن اس کس کھن خن ء ختوک ہرا نگ ہروسٹ گگ تہار ءنن اس کس، است خلیس آن ترخاکہ لنگڑو آ تولہ غا تا ہوانگ کس، ہڑى آ خرماک درگہ غان پیش تمگ کن الیئوسر۔ درخت آتا تھک آتیا بومب ء۔ وک کربہ وے کنا جان آ وڑا سُن آک تولوک سر، کنا چکا مارہمین اتخ آن بومب آتا توارا ن درہبوک یک۔ چہیاٹ خلکک، تینا اُرا نا درخت اٹى ٹین تا ٹین دیرشاغانہ، وے جمال ء دا درخت آن خرن ء پن اس ترک کروس۔ است ءدنا جہان نا خوشى تا حوالہ ءنہ، وے است خوش مٹنگ نا پن ء بلمو ک۔ ترند آتھوڑ اٹى خلوک آ گدان ء کنا سہرے۔ خن انا پانگ انا توار کن تھک کبى سال توروک سر، وے حق انا باگ انا توار اسر مہیت اسے نا ہم منہرا اٹى بوک، قوم نا خزوم خواجہ غاک کنا کاظم آرا دستار ء نقیر، اى اوستار نا قدر و عزت ء قوت۔ کنا خسوسر، ہشر کریت غلٹ انا ورناتے کچ

سنگت آتے کس حوصلہ ترک ءمٹوہ۔ اى تپہرہ ک دانا سوب انت کس۔ وے اوقا اسر بھاز زیاء بناس کس۔

ایو پدا ہم دا گڑا نا زى آ کاریم کنگ نا گرج ء، وے والى اف ک ہر حال اٹى رومن رسم الخط ء درتقى راسخى کرکٹے، داللى ءک تینا زبان کن ڈیہر انا یلو زبا نک ک ہر کبى سال آتیان دا ڈیہر اٹى رائج ء۔ اوقا رسم الخط آتیان کک ہلساتینا زبان نارسم الخط ء جوڑ کٹنہ۔ ہرا نا مخلوق ء لکھگ و خواتک اٹ آسان لکک۔ دا ڈیہرائى رائج العالم زبا نک براہوئى تون اوار فارى، اردو، بلوچى، پشتو، ہندی وایلو زبا نک ء، بایدے دا زبان تا رسم الخط آتیان کک ہلساتینا ہمین آک مئى بولی کن اسر رسم الخط اس جوڑ کٹنہ۔

بے شک بلوچستان نا براہوائى بولی کن کاریم کروک آکل ادبى تنظیم آتو ن سلاہ کٹنہ۔ اگہ گرج مریک تو بلوچى کن کاریم کروک آ تنظیم آتو ن سلاہ کٹنہ، ہندن راج انا سیاسى جماعت و تنظیم آتے ہم پست اٹى لنگ، وے ہر حال اٹ اخس ک مٹگ کیک اسر زیاء، آسان، و جوان سر پند مروک ء رسم الخط اس درتقى راسخى کرکٹے، کہرنا ہمین آ بولی مدام برچا سلے۔

”تلازم“ آنبار زبان وادب نا ہموخت اگا ر ”تلازم“ ء، ہرا نا جہد، کوشت، محنت و خواریک تخمین اٹ لکھ ستا کرزورہ۔ دعا ءک خدا وکریم ”تلازم“ نا اشاف، وکل سنگت آتے بہت ایستے، کداو ہندن راج انا ہمین آ بولی براہوئى زبان وادب کن تینا خدمت آتے ہر چا تخشا کیر۔

☆☆☆☆☆

ہیئت آتا مختل اسل دا اف ک ءمو نوشتوک آتیا خواخواہ ”تلازم“ نا تورو ء ک ہیرہ۔ ہرا فتنے نن ”تلازم“ نا پندے غا تینا قلم ناملاى ء کشفنگ ناوار رینگا۔ دا ”تلازم“ اسر ہندن ء پلیٹ فارم اس تدوک آچا خزودہ سال اٹى ”تلازم“ اخر درنوشتوک ودى کرینے، دانا اندازہ دا ہیئت آن کنگ مریک، کہرا ادیب و شاعر آتا نوشت آک شہیک مسنوء، اوقا فوٹونا فولڈرائى رازق نا پانگ نا رداٹ کم از کم 700 نا کچ فائل اریر، وداڑان جوائى اٹ اندازہ لنگ مریک ک ”تلازم“ داپچکا وخت اٹى اگہ پنچ سُد آن زیات نوشتوک ودى کرینے تو دانا خوالوک آتا کچ اخس مرو ء۔ تخمین اٹ داسر بھاز بھلو کچ اسے ء وکبى پنک اریر، کہرا فتنے ”تلازم“ درتقى راسخى کرپینے۔ دا تنخو ء۔

است جمى نا سوب ء۔

اومیت ء ک ”تلازم“ مون مستی ہم براہوئى زبان وادب کن تینا است خواہى اٹ تینا گام گچ آتے ہندن ہر چا آتے ہر چا تخشا کیر۔

کریٹ کد اقل وکاشمے ماس آن کشو یاروتوتا، وے منٹو، ستے دائل وکاشک ماس آن پیش نماز منے رونگ اٹى بسر، خلق اپنا پہلوان آ ورنانورالدین ہم دم درینگاشى ء خسار بلمک۔ ءغار ء جوڑ کریٹ، پیاز دسیت دیرتھ تے، ہرا تم آختر سراء کسا گورسر۔ خدا جان پر برسات کرے، کچ آ لگار کریٹ ریزہ دسیت ہرا تم خسراو زرخوش سر، دوے کاظم اٹى خلکک بند اناٹ آتوسٹ ہرا بندش ہرا واپار کن دایا خزوریزہ نا تقم آتے ہلکست اوڑتو ن کناساں الو۔

کنا قلم نا ہییک باؤ موسر۔ تینا خیال و فکر آتے نوشیہ لنگ کن کئے کچ ء کاغد اس دو بوکہ، زندہ ہاں کس، اسر دے اس چکا شہید شلم ظفر جان کئے حوالا کس ک براہوئى زبان وادب کن روشنائى اس پاش کرینے۔

راست یا دروغ جواں یا خراب ہندا روشنائى ایو چا خزودہ سال ء ہندن اسر وڑاٹ روشنائى تالان کرسا ء۔

☆☆☆☆☆

